

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 24:01
Diariernr: SKR2024/00019
Handläggare: Annika Bjursell
Ämnesord: Socialförsäkring, föräldraförsäkring,
föräldraledighet, föräldrapenning, dubbeldagar
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Extern medverkan: Extern medverkan
Datum: 2024-01-03
Mottagare: Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona – kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Information om ändringar i föräldraförsäkringen
Ersätter: Ers. nummer
Bilagor: Bilagor

Sammanfattning

Den 1 juli 2024 införs nya bestämmelser i föräldraförsäkringen. Lagändringen innebär bland annat att antalet så kallade dubbeldagar fördubblas, att dubbeldagarna kan användas fram till att barnet är 15 månader och att föräldrar kan överlåta föräldrapenning till andra försäkrade.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 24:01

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Annika Bjursell

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona – kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik

Information om ändringar i föräldraförsäkringen

Sammanfattning

Den 1 juli 2024 införs nya bestämmelser i föräldraförsäkringen. Lagändringen innebär bland annat att antalet så kallade dubbeldagar fördubblas, att dubbeldagarna kan användas fram till att barnet är 15 månader och att föräldrar kan överlåta föräldrapenning till andra försäkrade.

Dubbeldagar fördubblas

Enligt gällande regler har föräldrar möjlighet att ta ut föräldrapenning samtidigt för samma barn i 30 dagar under barnets första levnadsår. Den nya bestämmelsen innebär att antalet dubbeldagar fördubblas till 60 dagar. Dessutom förlängs perioden för hur länge dubbeldagarna kan nyttjas, fram till dess att barnet är 15 månader, i stället för 12 månader. För ett barn som adopterats gäller motsvarande med utgångspunkt från den tidpunkt när den som adopterat barnet har fått det i sin vård. I övrigt innebär den nya bestämmelsen inte några ändringar när det gäller vilka dagar som ska kunna användas som dubbeldagar, såsom förmånsnivåer, anmälningsförfarande etc. Det innebär exempelvis att de 90 reserverade dagarna i föräldrapenningen för vardera föräldern inte kan användas som dubbeldagar. De 60 dubbeldagarna ska även fortsättningsvis kunna användas sammanhängande eller uppdelade på flera perioder, med hänsyn tagen till begränsningen om högst tre föräldraledighetsperioder för varje kalenderår, som anges i föräldraledighetslagen (1995:584), FLL.

Överlåtelse av föräldrapenning till en annan försäkrad

I dag kan föräldrar avstå föräldrapenning till exempelvis en sambo, särskilt förordnad vårdnadshavare som har vård om barnet och blivande adoptivförälder. Enligt de nya bestämmelserna kan föräldrar även överlåta föräldrapenningdagar till någon annan som är försäkrad för föräldrapenning. Vem som är försäkrad i Sverige på grund av bosättning eller arbete framgår av bestämmelserna i 4–6 kap. socialförsäkringsbalken (2010:110).

Överlåtelse av föräldrapenning avser en tid om högst 90 dagar för varje barn. Om föräldrarna har gemensam vårdnad om ett barn har vardera föräldern rätt att överlåta högst 45 dagar. Föräldrar med ensam vårdnad om ett barn får överlåta 90 dagar. Överlåtelse av rätten till föräldrapenning får inte avse sådan tid som är reserverad för vardera föräldrarnas uttag av föräldrapenning. Vid tillämpning av bestämmelserna om föräldrapenning ska den som har fått rätten till föräldrapenning genom en överlåtelse likställas med en förälder när det gäller den överlåtna förmånen. Den som har fått rätten till föräldrapenning genom en överlåtelse får inte i sin tur avstå eller överlåta rätten till förmånen till någon annan försäkrad. Den som har avstått eller överlåtit rätten till föräldrapenning får återta avståendet eller överlåtelserna för dagar som inte har utnyttjats. Överlåtelsemöjligheten är inte begränsad till bara en person, utan flera personer kan komma i fråga för överlåtelse för samma barn.

Rätt till ledighet enligt föräldraledighetslagen

En arbetstagare som har fått rätt till föräldrapenning genom en överlåtelse har rätt till ledighet från sin anställning under den tid då han eller hon får sådan förmån. Rätten till ledighet gäller dels under hel ledighet med föräldrapenning som överlåtit, dels när arbetstagaren får överlåten föräldrapenning för del av dag. Bestämmelserna i 10 § FLL om antalet ledighetsperioder och i 13 § FLL om att arbetstagaren ska anmäla föräldraledighet i viss tid före ledigheten kommer att gälla.

Ledighet med föräldrapenning enligt den nya regeln är semesterlönegrundande enligt 17 a § första stycket 3 semesterlagen (1977:480).

Ikraftträdande

Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2024. Äldre föreskrifter gäller för föräldrapenning som avser tid före ikraftträdandet. Ändringarna gäller även för ett barn som har fötts eller adopterats före ikraftträdandet, om uttaget avser tid efter ikraftträdandet.

Tillämpning av Allmänna bestämmelser (AB)

Arbetstagare som avser att vara ledig med stöd av de nya reglerna ska anmäla det till arbetsgivaren enligt AB § 29 mom. 5. Det gäller även före det att ändringarna har trätt ikraft. En arbetstagare som exempelvis vill vara ledig med stöd av de nya bestämmelserna den 1 juli 2024 behöver med andra ord anmäla det senast den 1 april 2024, om inte särskilda skäl föreligger.

SKR utreder ytterligare frågor kopplade till lagändringarna och återkommer med kompletterande information.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Ida Eklöf

Annika Bjursell